

AJUTOR PENTRU UCRAINA? RELAȚIILE ROMÂNŌ-POLONE-UCRAINIENE ÎNAINTE ȘI DUPĂ INVAZIA FEDERAȚIEI RUSE ÎN UCRAINA

Anamaria Loredana Ianoși*

Abstract: *Sine quo dubium, Europe is currently facing the most difficult situation in the last seventy years. After a pandemic that lasted almost two years and had disastrous consequences both at European and global level, Europe today faces an unimaginable scenario until now, a scenario in which the main characters are Ukraine, in the role of victim, and the Russian Federation in the role of invader. So, after seventy years of lasting peace, Europe is shaken again by war, fear and insecurity, even on Romania's borders. Of course, Romania did not remain indifferent to the situation of its Ukrainian neighbors, unconditionally supporting them, not only because they are neighbors but also because they share the same European values. Similarly, Poland did not remain indifferent to the drama of its Ukrainian neighbors for the same reasons. This study aims to analyze the international relations between Romania, Poland and Ukraine over the last*

* Cercetător postdoctoral, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca; email: felderean_anamaria@yahoo.com.

30 years (from the fall of the communist regime from 1989 to the present), in order to extract examples of good practices that today underlie solidarity between those three states with different destinies but with a common past, which makes them support each other in critical situations, especially now that the national sovereignty of Ukraine is constantly threatened by the Russian Federation.

Keywords: Romania, Poland, Ukraine, Russian Federation, EU, international relations, communism, war.

Introducere

După căderea regimului comunist, în anul 1989, în Europa a renăscut speranța păcii și dezvoltării durabile pentru națiunile asuprite, care după decenii întregi de haos, întuneric, frică și neîncredere puteau să respire din nou aerul libertății.

Revoluțiile anticomuniste din 1989 au fost o serie de mișcări de la sfârșitul anilor '80 și începutul anilor '90, care au avut ca rezultat prăbușirea regimurilor comuniste în Europa Central-Răsăriteană.

Evenimentele revoluției și-au avut începutul în Polonia, în 1989, și au continuat în Ungaria, Germania de Est, Bulgaria, Cehoslovacia, și România. Una dintre trăsăturile comune ale acestor evenimente a fost folosirea extensivă a campaniilor de rezistență civilă, prin care s-au efectuat demonstrații populare împotriva regimurilor monopartite, cu un impact major în toată Europa Central-Răsăriteană.

Uniunea Sovietică s-a destrămat doi ani mai târziu, odată cu sfârșitul anului 1991, având ca rezultat formarea a unsprezece noi state suverane (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kirgistan, Moldova, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina și Uzbekistan), toate acestea declarându-și independența față de URSS în cursul anului următor, în timp ce statele baltice (Estonia, Letonia și Lituania) și-au redobândit independența. Ceea ce a mai rămas din Uniunea Sovietică, constituindu-i marea majoritate teritorială, a devenit Federația Rusă în Decembrie 1991. Colapsul comunismului (și al URSS) a fost considerat sfârșitul Războiului Rece. După căderea URSS-ului, panorama politică a Europei a fost influențată din temelii, după ce numeroase foste state membre ale Blocului comunist au aderat la NATO și la UE, o forță a integrării economice și sociale mult mai vizibilă pe continent, care a adus nemulțumiri Kremlinului. Nemulțumirile Kremlinului au căpătat valențe tot mai ostentative față de noile state indepenente, mai ales față de cele desprinse din Uniunea Sovietică, odată cu venirea la putere a lui Vladimir Putin, ajuns la conducerea Rusiei în 31 Decembrie 1999 și a politicii sale revizioniste, care a dus la evenimentele nefericite din anul 2014 (anexarea ilegală a Peninsulei Crimeea din Ucraina) și 2022 (invadarea

Ucrainei), operațiuni desfășurate de către Putin cu grave încălcări ale dreptului internațional și asupra drepturilor omului, crime împotriva umanității pe care Europa nu le-a mai experimentat de mai bine de șaptezeci de ani.

Ținând cont de cele expuse mai sus, studiul de față își propune: să identifice aspectele reprezentative ale relațiilor internaționale ale Ucrainei cu vecinii săi, România și Polonia, de dinainte de agresiuniunea rusă asupra Ucrainei (1), să prezinte și să analizeze agresiunea Rusiei asupra Ucrainei din prezent (2) și să analizeze relațiile dintre Ucraina, România și Polonia după începutul atacurilor ruse asupra Ucrainei din dimineața zile de 24 Februarie 2022 (3), ipoteza studiului fiind aceea conform căreia majoritatea actorilor globali importanți sprijină și încurajează Ucraina să reziste agresiunii rusești, iar vecinii acesteia, România și Polonia, sprijină Ucraina cu atât mai mult cu cât înțeleg mai profund drama poporului ucrainean, fiind situate la granița cu aceasta. Studiul, concluzionează astfel, faptul că situația nefastă prin care trece Ucraina în momentul de față va apropia pe viitor și mai mult cele trei state din toate punctele de vedere, cu atât mai mult cu cât Volodimir Zelenski, încă președintele în funcție a Ucrainei, a semnat deja cererea de aderare la UE, la data de 28 Februarie 2022, demers salutat de către Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, exemplul Ucrainei fiind urmat îndeaproape și de către Georgia și Republica Moldova, la două zile distanță față de inițiativa ucraineană.

Relațiile dintre Ucraina și statele vecine, România și Polonia, înainte de invazia Federației Ruse în Ucraina

De la Vest la Est, după căderea comunismului, România a dezvoltat relații bilaterale cu importanți actori ai scenei relațiilor internaționale, dintre care unii fac parte din UE, iar ceilalți sunt pe punctul de a deveni state membre ale proiectului european. În continuare, ne vom îndrepta atenția către Ucraina și relațiile pe care țara acuzată de invadatorii săi de faptul că a devenit „prea occidentală”, le-a avut cu România și Polonia, vecinii săi, în ultimele trei decenii, state cu care Ucraina a împărtășit de-a lungul timpului multiple valori comune.

a) Relațiile internaționale dintre Ucraina și România

Relațiile româno-ucrainiene din ultimele trei decenii au cunoscut urcușuri și coborâșuri, datorate tensiunilor privind retrocedarea teritoriilor răpite României de către URSS și aflate apoi în posesia Ucrainei, dar cu toate acestea România a adoptat o poziție solidară cu Ucraina ori de câte ori aceasta s-a confruntat cu numeroase valuri de amenințări și agresiuni din partea Federației Ruse.

România a fost printre primele țări care au recunoscut Ucraina ca stat independent.¹ După stabilirea relațiilor diplomatice, au existat neînțelegeri și lipsă de încredere între cele două state. Mai ales că unii politicieni, după perioada comunistă, au declarat că „nu recunosc Ucraina în granițele ei actuale, deoarece teritoriile românești răpite de URSS nu ar avea ce căuta în posesia acestui stat”.² Cu toate acestea, în anul 1997 a fost semnat Tratatul de bună vecinătate și cooperare între România și Ucraina, deoarece România dorea să intre în NATO, iar buna vecinătate reprezenta un criteriu esențial luat în calcul în analiza oportunității de integrare. De asemenea, a mai fost semnat și Acordul conex, prin care România a recunoscut oficial, indirect, că nordul Bucovinei, sudul Basarabiei, Ținutul Herța, dar și Insula Serpilor, sunt teritorii care aparțin statului ucrainean.³ Potrivit experților, Insula Serpilor ar fi trebuit să aparțină României, deoarece „a fost cedată fraudulos, de regimul comunist, care a încălcat și legile interne. Insula a fost anexată fraudulos de URSS, la 4 februarie 1948, printr-un simplu proces-verbal”.⁴ România face astfel primii pași înspre Ucraina, plecând de la neîncredere și teamă față de aceasta, către o cooperare și un parteneriat din ce în ce mai strâns.

Complexitatea relațiilor dintre România și Ucraina se leagă indisolubil de un număr mare de teme, între „care cea a împărțirii minorității românești în români și moldoveni, cea a situației minorității românești din Bucovina și sudul Basarabiei, cea a limbii române din școli și cea din unitățile de cult, dar și a dublei cetățenii”.⁵ Relațiile româno-ucrainene actuale, aflate la confluența turbulențelor regionale europene și globale, sunt rezultatul evoluțiilor și evenimentelor post-2014, care includ o constantă de angajament a României și o schimbare de ton foarte interesantă în privința Ucrainei. România a fost constantă în apărarea prevederilor dreptului internațional, a susținut suveranitatea, integritatea teritorială dar și independența Ucrainei”⁶, condamnând anexarea Crimeei și

¹ Ministerul Afacerilor Externe, „Relații bilaterale, Ucraina”, disponibil la adresa: <https://www.mae.ro/bilateral-relations/1734>, accesat la data de: 20.03.2022

² Șerban Filip Cioculescu, *De la neîncredere și teamă la cooperarea și parteneriat. România și Ucraina după Euromaidan și anexarea Crimeei de către Rusia*, „Monitor Strategic”, 2015, nr. 1–2, p. 16.

³ Alexandru-Marian Crenganiș, *Relațiile România-Ucraina – o arheologie necesară*, „Asociația Casa Mării Negre. Studii de Geopolitică”, 2022, disponibil la adresa: <https://www.casamariinegre.ro/studii/geopolitica/135/relatiile-romania-ucraina-o-arheologie-necesara>, accesat la data de: 20.03.2022.

⁴ Șerban Filip Cioculescu, *op.cit.*

⁵ Iulian Chifu, *Relațiile româno-ucrainene în epoca nevoii Parteneriatului Strategic*, „Revista Polis”, vol. VI, 2018, nr. 4, p. 19.

⁶ *Memorandum, Meeting of Chancellor Angela Merkel and Presedint Dimitri Medmedev on 4–5 June 2010*, disponibil la adresa: <https://russiaeu.ru/sites/default/files/user/files/2010-06-05-meseberg-memorandum.pdf>, accesat la data de: 20.03.2022.

agresiunea militară ce a urmat în Estul Ucrainei. România a susținut Ucraina în evitarea ocupării regiunii Odesa, a sprijinit-o cu informații și echipament neletal în Donbas și „a coordonat Grupul pentru securitate cibernetică din cadrul NATO, care reprezintă și în momentul de față una dintre participările concrete la consolidarea apărării Ucrainei”⁷. Minoritatea românească din Ucraina este fidelă statului ucrainean, iar Ucraina a manifestat inițial (în anii 90) o deschidere salutară, permițând școli cu predare în limba română. Însă, după evenimentele din anul 2014, Ucraina a vrut să-și consolideze identitatea națională, ceea ce a dus la adoptarea sistemică a unor legi care au afectat toate minoritățile, inclusiv pe cea română: Legea educației 2017 (învățământ exclusiv în limba de stat), Legea cetățeniei (dubla cetățenie, interzisă prin lege în Ucraina, dar trată cu lejeritate până astăzi).⁸ Se pare că, Ucraina a înțeles totuși că este în interesul ei ca minoritatea românească să îi fie loială, și că este în interesul ei să aibă relații bilaterale foarte bune cu statul din care această minoritate provine. România are nevoie de aliați în regiune, pentru a fi sigură că nu va suferi o agresiune similară celei din Ucraina din anul 2014. Astfel, este necesar ca România să întrețină și pe mai departe relații apropiate cu Ucraina, și cu celelalte state riverane la Marea Neagră. Între cele două state există cooperare în domeniul politic, economic, cultural, social, dar există și forme mixte de dialog și cooperare. De asemenea, au existat numeroase vizite reciproce la nivel înalt între cele două țări.

b) *Relațiile dintre Ucraina și Polonia*

La fel ca în cazul României, relațiile bilaterale ucraineano-poloneze au fost în ultimele trei decenii unele tensionate și dificile din punct de vedere istoric. În acest sens, președintele Poloniei, Andrzej Duda, declara în anul 2021 că relațiile polono-ucrainene sunt dificile, însă a asigurat că intenționează să „rezolve această problemă”.⁹ Liderul de la Varșovia consideră „enorm” răul pe care ucrainenii l-au „produs țării sale” în trecut: „Crima de la Volin, asasinarea polonezilor și întregul caz legat de al Doilea Război Mondial și după cel de-al Doilea Război Mondial. Răul pe care ucrainenii l-au provocat asupra noastră a fost enorm, este dificil de descris”, a remarcat președintele Poloniei.¹⁰ Pe de altă parte, Andrzej Duda nu a exclus faptul că Ucraina, de asemenea, are diverse pretenții față de Polonia. „Prin urmare, aceasta este o problemă reciprocă. Trebuie să o rezolvăm. Așa cum această problemă a fost rezolvată, la un moment

⁷ Iulian Chifu, *op. cit.*

⁸ *Ibidem.*

⁹ Radio România, *Președintele Andrzej Duda consideră relațiile dintre Ucraina și Polonia ca fiind dificile din punct de vedere istoric*, 25.08.2021, disponibil la adresa: <https://www.rador.ro/2021/08/25/presedintele-andrzej-duda-considera-relatiile-dintre-ucraina-si-polonia-ca-fiind-dificile-din-punct-de-vedere-istoric/>, data accesării: 20.03.2022.

¹⁰ *Ibidem.*

dat, cu Germania și această prietenie și cooperare au fost posibile, în pofida faptului că istoria nu se uită niciodată, pentru a nu se mai repeta. La fel ne vom strădui și în acest caz (în relația cu Ucraina). În acest context, nu trebuie să uităm că trăim în prezent și că viitorul este în față”¹¹. Așadar, relațiile dintre Polonia și Ucraina, apropiate prin preocupările lor de securitate din cauza Rusiei, rămân tributare unui trecut istoric încă dureros pentru Polonia, pe care Polonia încearcă să îl lase în urmă de dragul unui viitor mai bun pentru ambele țări, mizând pe un parteneriat strategic avantajos pentru fiecare stat, păstrând o atitudine constructivă în relațiile lor, ajungând la un nivel în care, în 2017, șeful diplomației poloneze Witold Waszczykowski să declare că: „Relațiile politice, militare sau economice între Ucraina și Polonia funcționează fără obstacole”¹², mai ales după evenimentele din Ucraina din anul 2014.

Astfel, datorită unui dușman comun, perceput ca fiind extrem de periculos, și anume Federația Rusă, trei state fost comuniste, care au împărțit un trecut comun dar care au avut și multiple divergențe istorice privind teritoriile și viețile omenesii pierdute în cel De-al Doilea Război Mondial, tot sub supremația asupritorului sovietic, s-au hotărât treptat să își dea mâna, să uite trecutul și să se sprijine reciproc în vederea păstrării suveranității în fața dușmanului comun, care nu reprezintă o amenințare doar pentru Ucraina ci și pentru România și Polonia, pentru Europa și totodată pentru întreaga lume.

Ucraina sub asediu. Invația Federației Ruse asupra statului ucrainean din 24 februarie 2022

În dimineața zilei de 24 februarie 2022, presa internațională era împânzită de titluri care exclamau: „Război în Ucraina. Explozii puternice în centrul Kievului. Armata ucraineană opune rezistență trupelor rusești”. În Rusia președintele rus Vladimir Putin a anunțat, în dimineața aceleiași zi fatidice, o operațiune militară specială în Ucraina. Imediat după anunțul său, mai multe explozii au început să se audă în orașele ucrainene Kiev, Harkov sau Odessa. Operațiunea militară a Rusiei este una complexă și este în plină desfășurare. Trupele Federației Ruse atacă din nord, sud și est și se îndreaptă inclusiv spre capitala Kiev. Forțele ucrainene luptă pe mai multe fronturi, însă au pierdut controlul mai multor baze și aeroporturi militare și a zonei Cernobîl. Iar Occidentul a anunțat sancțiuni dure pentru Rusia, condamnând atacul asupra

¹¹ *Ibidem*.

¹² Compania Națională de Radiodifuziune a Ucrainei, *Relațiile între Polonia și Ucraina în majoritatea domeniilor se dezvoltă normal*, 04.12.2017, disponibil la adresa: <http://nrcu.gov.ua/ro/news.html?newsID=65672>, accesat la data de: 20.03.2022.

Ucrainei. Așa a început operațiunea specială a liderului de la Kremlin în Ucraina, despre care aceasta a declarat, în ziua invaziei că „Ucraina este teritoriul nostru istoric” și că toate analizele au arătat faptul că o confruntare a Rusiei cu aceste forțe (ucrainiene ostile Kremlinului) este de neevitat. Astfel, după ce la data de 21 Februarie 2022, în urma unor tensiuni extreme, președintele Vladimir Putin a decis să recunoască drept entități independente zonele care nu sunt controlate de guvern ale oblastelor Donețk și Luhansk (regiuni administrative) din Ucraina și să trimită trupe ruse în aceste zone, în dimineața zilei de 24 Februarie la ora 5.30 (ora Moscovei) a ordonat începerea operațiunii speciale în Donbas și a cerut armatei ucrainiene să depună armele.¹³

Putin face apel la faptul că Federația Rusă este una dintre cele mai mari puteri militare din lume, ceea ce va face ca în cazul unui atac direct asupra ei adversarul va fi doborât și distrus. Printre motivele agresiunii, Putin invocă extinderea NATO în Est și acapararea militară a Ucrainei în cadrul NATO, considerând astfel că SUA și Ucraina „au trecut linia roșie”, tendințele de occidentalizare a Ucrainei devenind o amenințare la adresa Rusiei, care a trebui să ia măsuri de autoapărare. Iar autoapărarea Rusiei a însemnat atacuri dure asupra celor mai mari orașe ale Ucrainei și asupra populației civile, care a părăsit țara, găsind refugiu în România, Polonia și statele vest-europene.

Criza din Ucraina, deși i-a luat pe unii prin surprindere, nu a venit de neant. Conflictul are legătură cu revolta de pe Euromaidan din 2014, și anexarea Crimeei care a urmat, cu momentul din 2004, când Rusia a înțeles că pierde teren în fața Occidentului în privința Ucrainei sau chiar cu sfârșitul Războiului Rece.¹⁴ Primele indicii asupra a ceea ce avea să se abată asupra Ucrainei au fost oferite în anul 2008, la Summitul NATO de la București, când Vladimir Putin adresându-se lui George Bush Junior, spunea retoric: “Cum, George, tu nu vezi? Ucraina este un stat artificial”.¹⁵ Indiferent de alegațiile înaltului oficial rus, Ucraina este un stat independent, produsul unor acorduri internaționale, are o națiune dominantă de ucraineni, dar și două minorități importante, una este cea rusească, iar ce-a de-a doua este cea română.

¹³ Iulian Moșneagu, *Iată cum arată declarația de război a lui Vladimir Putin la adresa Ucrainei. Discursul integral*, „Mediafax”, 24.02.2022, disponibil la adresa: <https://www.mediafax.ro/externe/iata-cum-arata-declaratia-de-razboi-a-lui-Vladimir-putin-la-adresa-ucrainei-discursul-integral-20546917>, accesat la data de: 20.03.2022.

¹⁴ Adrian Cochino, *Avertismentul unei experte: România și Polonia ar putea fi în curând nevoite să apere frontiera NATO și a UE. Trebuie să se adapteze la această realitate*, „Libertatea”, 21.02.2022, disponibil la adresa: <https://www.libertatea.ro/stiri/avertismentul-unei-experte-romania-si-polonia-ar-putea-fi-in-curand-nevoite-sa-apere-frontiera-nato-si-a-ue-trebuie-sa-se-adapteze-la-aceasta-realitate-3989019>, accesat la data de: 20.03.2022.

¹⁵ *Text of Putin's speech at NATO Summit*, „The New York Times”, disponibil la adresa: <https://www.nytimes.com/2008/04/05/world/europe/05nato.html>, accesat la data de: 20.03.2022.

Perspectiva unui război în Ucraina are implicații majore pentru țări precum Polonia sau România, în condițiile în care conflictul mută spre vest linia frontului.¹⁶ În momentul redactării articolului de față, Ucraina se află în cea de-a de-a 25-a zi de război. În această zi, în 18 ore s-au auzit raiduri aeriene și bombardamente. Bombardamentele intense ale Rusiei asupra orașului Mariupol continuă. Ei continuă să atace. Iar ucrainenii continuă să reziste. România și Polonia oferă ajutor necondiționat refugiaților ucrainieni, punându-se în situația acestora. Europa impune sancțiuni dure Moscovei, resimțite mai mult de către populația rusă decât de către factorii de decizie, SUA oferă un flux constant de ajutoare militare, care a ajuns la 1,2 miliarde de dolari. În momentul de față, toate privirile stau ațintite asupra Ucrainei, cu spaimă la fiecare bombardament difuzat în spațiul media dar și cu admirație față de rezistența opusă de Ucraina, la care nici însuși Vladimir Putin nu se aștepta atunci când a luat decizia invadării Ucrainei. UE, zguduită din temelii de gravitatea situației, apără interesele Ucrainei. UE condamnă cu fermitate decizia lui Putin de a recunoaște zonele care nu sunt controlate de guvern din Donețk și Luhansk și de a invada Ucraina: „Nu doar Ucraina este atacată. Sunt atacate și dreptul internațional, ordinea internațională bazată pe norme, democrația și demnitatea umană. Acesta este terorism geopolitic, pur și simplu” (Charles Michel, președintele Consiliului European, 1 martie 2022).¹⁷ Iar cele mai solide declarații făcute de liderii UE Ucrainei vor rămâne cu siguranță în istorie: „Rusia poartă întreaga responsabilitate pentru acest act de agresiune și pentru toate distrugerile și pierderile de vieți omenești pe care le va provoca. Va fi trasă la răspundere pentru acțiunile sale.”; „Recurgerea la forță și la constrângere pentru a modifica frontierele nu își are locul în secolul XXI. Tensiunile și conflictele ar trebui soluționate exclusiv prin dialog și diplomație”, „Ucraina face parte din familia noastră europeană.”¹⁸

Schimbare de paradigmă. Consolidarea relațiilor internaționale dintre Ucraina, România și Polonia în urma invaziei Federației Ruse asupra Ucrainei

Începând cu data de 27 Februarie 2022, Guvernul României înțelegând că atrocitățile asupra Ucrainei sunt departe de a se apropia de final, a decis să sprijine statul ucrainian cu un ajutor militar în valoare de 2 milioane de

¹⁶ Adrian Cochino, *op. cit.*

¹⁷ Consiliul European, *Răspunsul UE la invadarea Ucrainei de către Rusia*, disponibil la adresa: <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-response-ukraine-invasion/>, accesat la data de: 20.03.2022.

¹⁸ *Ibidem.*

euro, constând în căști, veste anti-glonț și muniție.¹⁹ Guvernul a decis să trimită în Ucraina o a doua tranșă de ajutoare ce a constat în combustibili, veste antiglonț, căști, muniție și echipamente militare, dar și alimente, apă și medicamente, în valoare totală de 3 milioane de euro. Totodată, Guvernul și-a anunțat disponibilitatea de a prelua răniți ucraineni în rețeaua sanitară din România. România s-a implicat în criza umanitară prin care trece Ucraina. De la declanșarea crizei, până la data de 20.03.2022, ora 24.00, au intrat în România 500.747 cetățeni ucraineni, conform Poliției de Frontieră.²⁰ Pentru cei care au decis să rămână, Guvernul României a lansat un pachet de soluții pentru a le asigura ucrainenilor condiții de viață cât mai bune: accesul la educație, locuințe, loc de muncă și la asistență socială.

La fel ca România, Polonia este trup și suflet alături de Ucraina, aceasta fiind țara care în 25 Februarie 2022 a trimis primul convoi de muniție către Ucraina și care a adăpostit peste 1,7 milioane de refugiați (Ungaria: 255.000, Slovacia: 205.000, Republica Moldova: 107.000).²¹ Cu privire la percepția Poloniei asupra evenimentelor din Ucraina, autorul polonez Oktawian Milewski spunea: „Ieri ne-am trezit într-o cu totul altă lume. Este valabil pentru toți europenii, toate statele Europene, fie că sunt membre NATO și UE sau nu. Minus Rusia. În Polonia a fost ieri Ziua Zero a noii lumi. A unei lumi extrem de periculoase și incerte. A unei lumi pe care Polonia a mai văzut-o în trecut, la ea acasă atunci când Rusia imperială sau Germania nazistă venea să o cotopească, să-i anihileze mândria de a fi ea însăși. Iar de data aceasta, Polonia vede această lume întunecată învăluind casa unuia dintre cele mai apropiate popoare din punct de vedere cultural și lingvistic, Ucraina.”²². Tot sprijinul necondiționat oferit Ucrainei de către cele două state vecine indică în mod clar o schimbare de paradigmă a relațiilor bilaterale din acest triumvirat, pe care tragedia ucraineană le-a unit și le-a făcut să lase deoparte neînțelegerile din trecut pentru un viitor comun mai bun, care poate exista doar prin înfrângerea inamicului comun: Rusia, care a devenit în prezent un inamic global.

¹⁹ Cristian Andrei, *A întârziat România ajutorul militar pentru Ucraina? Ministrul apărării: Sunt discuții pentru o a doua tranșă*, „Europa liberă. România”, 01.03.2022, disponibil la adresa: <https://romania.europalibera.org/a/romania-ajutorul-militar-pentru-ucraina/31728709.html>, accesat la data de: 21.03.2022.

²⁰ Poliția de Frontieră Română, *Traficul la frontieră în data de 20 martie 2022*, disponibil la adresa: <https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/i-traficul-la-frontiera-in-data-de-20-martie-2022-28463.html>, accesat la data de: 21.03.2022

²¹ *Ibidem*.

²² Oktawian Milewski, *Imperiul rus lovește din nou. Polonia este trup și suflet alături de Ucraina*, „RFI”, 25.02.2022, disponibil la adresa: <https://www.rfi.ro/politica-142849-imperiul-rus-loveste-polonia-trup-suflet-alaturi-ucraina>, accesat la data de: 21.03.2022.

Concluzii

Așadar, a primit Ucraina ajutor în lupta împotriva agresorului rus? Da, Ucraina a primit ajutor din partea tuturor actorilor politici importanți de pe scena relațiilor internaționale constând în echipamente militare, provizii, echipamente medicale și în primirea refugiaților ucrainieni care au fugit din calea războiului. În acest context, România și Polonia se remarcă prin solidaritatea lor față de Ucraina, observându-se o schimbare de paradigmă radicală: aceste două state dau deoparte diferendele avute în trecut cu Ucraina legate de teritoriile și viețile omenești pierdute în urma celui de-al Doilea Război și sprijină statul vecin în lupta cu agresorul comun. Dar, oare, a primit Ucraina tot ajutorul de care a avut nevoie pentru a face față în continuare invaziei ruse? Deși mobilizarea în ceea ce privește sprijinirea Ucrainei a fost una fără precedent în istoria modernă, ajutorul acordat ucrainenilor s-a limitat la cele menționate anterior, deoarece chiar dacă toate statele lumii condamnă Rusia, acestea înțeleg că o implicare directă în conflictul ruso-ucrainian ar putea declanșa începutul Celui De-al Treilea Război Mondial, (eveniment ce nu a mai avut loc în Europa de mai bine de șaptezeci de ani), astfel statele se concentrează să sprijine Ucraina în mod indirect și mai puțin vizibil pentru Rusia, și așa deranjată de susținerea pe care Ucraina o primește din partea statelor vecine, a Occidentului și a SUA.

22 Martie 2022. A 27-a zi de război în Ucraina. Ucraina rezistă eroic atacurilor fără întrerupere din partea Federației Ruse, iar președintele ucrainian transmite un mesaj emoționant lumii întregi: „Rusia a înecat Ucraina în lacrimi și sânge, dar Ucraina va câștiga. Vor fi orașe noi, vor fi vise noi, va fi o nouă poveste. Da, Ucraina era frumoasă, dar acum va deveni minunată”.

Iar ceea ce trebuie să păstrăm viu în memorie, indiferent de rezultat, pe care este mult prea devreme să îl prezicem, este faptul că soldații ucrainieni nu luptă doar pentru Ucraina, ci luptă pentru întreaga Europa. Slavă Ucrainei!

**O LUME ÎN MIȘCARE. MIGRAȚIE ȘI
PANDEMIE ÎN ERA GLOBALIZĂRII**

